

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobce: M. A.**, nar. „X“, státní příslušnost Irák, zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců Drahonice u Lubence č. p. 41, Podbořany, PSČ 441 01, zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem v Praze 9, ul. Kovářská 4, PSČ 190 00, proti **žalované: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Masarykova č. p. 27, PSČ 400 01, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 9. 2015, č. j. KRPU-206658-22/ČJ-2015-040022,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané prostřednictvím jeho právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor Cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 24. 9. 2015, č. j. KRPU-206658-22/ČJ-2015-040022, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajišťuje za účelem správního vyhoštění

a podle ust. § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobce, které nastalo dne 23. 9. 2015 v 16.30 hodin.

V žalobě uvedl, že došlo k porušení ust. § 2, 3 a 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ust. § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců a dále ust. § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků č. 208/1993 Sb. ve spojení s čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod č. 209/1992 Sb. Žalobce má za to, že v jeho případě nemůže být naplněn účel zajištění, kterým je správní vyhoštění z České republiky. V jeho případě existují důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do Iráku, tak by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle ust. § 179 odst. 2 písm. b), c) a d) zákona o pobytu cizinců. Důvody, pro které žalobce uprchl, se žalovaná ve svém rozhodnutí téměř nezabývala, přestože jí zákon takovou povinnost ukládá. Žalovaná vycházela pouze ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra, které ovšem nereaguje na konkrétní okolnosti případu. Žalobce je z města Dohuk, kurdské části Iráku. Příslušníci Islámského státu dali žalobci výhrůžným dopisem jasně najevo, že nesouhlasí s jeho politickým smýšlením. Jistou roli sehrál i náboženský podtext. Dle žalobce zároveň Irák není schopen mu poskytnout ochranu. V Iráku je velké množství vnitřně přesídlených osob, zároveň je velmi nebezpečné se přesouvat z jedné oblasti do jiné. Žalobci bylo vyhrožováno konkrétním způsobem. V zemi, která je zmítána ozbrojeným konfliktem, by pro něj bylo opravdu obtížné najít bezpečné místo. Ani Bagdád, do kterého by měl být žalobce letecky přepraven, není bezpečným místem, neboť existují četné zprávy dokládající bombové útoky na civilisty, přitom žalobce poukázal na konkrétní případ, kdy 14. 8. 2015 zemřelo na tržišti v Bagdádu nejméně 67 lidí. Žalovaná měla před vydáním rozhodnutí o zajištění alespoň předběžně posoudit možné překážky správního vyhoštění žalobce a učinit si úsudek o tom, zda je jeho správní vyhoštění, vycestování nebo předání alespoň potencionálně možné. Na podporu své argumentace odkázal žalobce na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva, a to Rashed proti České republice, č. 298/07, Mikolenko proti Estonsku, č. 10664/05, Singh proti České republice, č. 60638/00, a dále na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 12/2009-61 a č. j. 7 As 79/2010-150. Závěrem zdůraznil, že žalobou napadené rozhodnutí shledává nepřezkoumatelným.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě zrekapitulovala dosavadní průběh řízení včetně důvodů obsažených v žalobou napadeném rozhodnutí. Poukázala na to, že se zabývala i otázkou reálného předpokladu realizace správního vyhoštění do země původu žalobce, a to jak s ohledem na podané vysvětlení žalobce, tak s ohledem na běžnou praxi žalované. Dále poukázala na to, že je v otázce možnosti vyhoštění vázána závazným stanoviskem Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, které potvrdilo možnost realizace správního vyhoštění. Žalobcem tvrzený rozpor vyhoštění se zásadou non-refoulement je účelovým tvrzením ničím nepodloženým, neboť žalobce ve svém podaném vysvětlení nikterak nezmínil žádný z relevantních důvodů. Žalovaná nerozumí tvrzení žalobce v žalobě o výhrůžném dopise od Islámského státu, neboť se o něm žalobce dosud nezmínil a žalovaná ho nemohla vzít nijak v úvahu. V daném konkrétním případě bylo zjištěno, že žalobce je osoba starší 15 let, správní řízení o správním vyhoštění s ním bylo zahájeno, uložení zvláštních opatření za účelem vycestování se na pozadí sdělených a známých okolností daného konkrétního případu jeví jako neúčelné a ohrozilo by samotnou realizaci správního vyhoštění a žalovaná posoudila, že by žalobce mohl mařit či stěžovat výkon

rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí stanovila odhadovanou dobu k ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu na základě jí známých skutečností v obdobných případech a na základě její praxe. Závěrem odmítla podobnost této věci s rozhodnutím ve věci Singh proti České republice.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalobce i žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třiceti denní lhůty po doručení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 23. 9. 2015 byl žalobce zajištěn, neboť bylo zjištěno, že se pohybuje na území České republiky bez platného cestovního dokladu, kterým by prokázal svoji totožnost a nedisponuje ani vízem pro vstup a pobyt na území České republiky ani do schengenského prostoru. Z podání vysvětlení žalobce, stejně jako z jeho následného vyjádření jako účastníka řízení, vyplývá, že je občanem Iráku, který se rozhodl opustit své město Dohuk, neboť má obavy z Islámského státu a protože je v Iráku válka, má strach, že bude chycen a bude donucen bojovat, jinak bude zabit. Na cestě je asi 3 týdny a jeho cílem je požádat o azyl ve Švédsku, kde má příbuzné. Na svůj cestovní doklad přicestoval do Istanbulu, kde jej odevzdal převaděči a ten ho odeslal zpět do Iráku. Ví, že se v České republice a v schengenském prostoru zdržuje neoprávněně, ale musel Irák opustit. O azyl v žádné zemi dosud nežádal. Nemá žádné rodinné, ekonomické, kulturní ani společenské vazby na území schengenského prostoru ani České republiky. Kdyby nebyla válka, zůstal by v Iráku. U žalobce byla zajištěna hotovost ve výši 280 Euro, pár drobných mincí srbských dinárů, tureckého nurusu a drobná mince arabská. K možnosti vycestování žalobce do Iráku si žalovaná vyžádala závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 29. 9. 2015, v němž je uvedeno, že vycestování žalobce do Iráku je možné.

Podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Soud předně konstatuje, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění z území České republiky. Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými

překážkami správního vyhoštění cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Zásadní roli v daném případě hraje závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince možné, které je vydáváno podle ust. § 120a odst. 1 zákona o pobytu (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, které je publikováno ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 2524/2012 a také na www.nssoud.cz).

V daném případě je při hodnocení odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí také nutno vzít v úvahu již shora zmíněnou předběžnost rozhodnutí o zajištění, která je zdůrazněna i tím, že toto rozhodnutí je prvním úkonem v řízení (srov. § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a správní orgán tak vychází z dosud nekompletních spisových materiálů (řízení o správním vyhoštění je teprve zahájeno), které však v daném případě dostatečně odůvodňují rozhodnutí o zajištění.

Soud podotýká k námitce žalobce, že závazné stanovisko Ministerstva vnitra nereflektuje konkrétní okolnosti případu, že tato námitka je ve vztahu k žalobou napadenému rozhodnutí zcela irelevantní, neboť závazné stanovisko o možnosti vycestování týkající se žalobce bylo vyhotoveno až několik dní po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Tvrzení žalobce jsou však v závazném stanovisku Ministerstva vnitra reflektována.

V daném případě žalovaná vycházela z vyjádření samotného žalobce a posuzovala jeho konkrétní situaci, jak je z rozhodnutí zřejmé. Žalobce sice uvedl, že se obává o svůj život v Iráku, neboť v Iráku je válka a obává se Islámského státu s tím, že pokud by byl chycen, byl by donucen bojovat, jinak by byl zabit, nic bližšího však neuvedl. Nezmnínil se nijak o konkrétních hrozbách, které mu na území Iráku hrozí ani nepožádal o mezinárodní ochranu po vstupu do bezpečných zemí včetně České republiky, což jeho tvrzení o útěku z důvodu obavy o život ze strany hrozby od Islámského státu do jisté míry relativizuje. O nepřípadné zobecnění se žalobce snaží, když poukazuje na to, že situace není bezpečná ani v Bagdádu, neboť tam dochází k útokům na civilisty. Tuto argumentaci žalobce soud přijmout nemůže, neboť v takovém případě by zajištění za účelem vyhoštění nebylo možné nejen vůči žádnému obyvateli Iráku, ale i dalších zemí, kde je úroveň bezpečnosti nižší než v České republice. Tvrzení žalobce o vyhrožování ze strany Islámského státu a existenci dopisu se poprvé objevilo až v žalobě, aniž by bylo doloženo. Ani potencionálně se tak nejedná o překážky správního vyhoštění, které by byly v době rozhodování o zajištění cizince známy nebo před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Správnímu orgánu tak nelze vytýkat něco, o čemž nemohl mít v době vydání rozhodnutí povědomost. V tomto směru musí soud podotknout, že při rozhodování o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince je soud vázán ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., kde je výslovně uvedeno, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Jestliže žalobce uvádí, že se žalovaná důvody, pro něž žalobce utekl z Iráku, nezabývala, pak soud konstatuje, že žalovaná se jimi zabývala v dostatečném rozsahu vzhledem k obecným tvrzením žalobce, který pouze uvedl, že Irák opustil, protože v Iráku je válka a má obavy z Islámského státu, aby nebyl chycen a donucen bojovat, jinak by byl zabit. Je možno konstatovat, že v době rozhodnutí žalované nebyly prokázány důvody znemožňující vycestování podle ust. § 179 odst. 2 písm. b), c), d) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná se otázkou možnosti samotného provedení vyhoštění žalobce zabývala a v rámci podkladů, které

byly v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí k dispozici, dospěla k závěru, že nebyly zjištěny žádné objektivní skutečnosti, které by bránily realizaci správního vyhoštění, a tedy správní vyhoštění je reálně proveditelné. Po přezkoumání obsahu správního spisu se s tímto závěrem správního orgánu ztotožnil i soud. Na základě shora uvedeného soud uzavírá, že žalovaná se zabývala situací žalobce ve vztahu k možnosti realizace vyhoštění v dostatečném rozsahu.

Soud dále konstatuje, že skutečnosti, že žalobce nelegálně vstoupil na území České republiky, pobýval na jejím území nelegálně, jeho cílem je dostat se do Švédska, na území České republiky nemá žádné vazby ani finanční prostředky, svědčí o tom, že je u něj dáno nebezpečí útěku a tím maření v budoucnu potencionálně uloženého správního vyhoštění.

K obecné námitce žalobce, že v jeho případě došlo k porušení základních zásad správního řízení, soud uvádí, že takové porušení neshledal. Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem týkajících se neoprávněného pobytu žalobce nejen na území České republiky, které se náležitě promítly do odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, je patrné, že žalovaná konkrétně hodnotila situaci žalobce a dospěla k závěru o nutnosti žalobce zajistit, jemuž soud nemá co vytknout.

Pro úplnost soud uvádí, že výše uvedené závěry byly následně po vydání žalobou napadeného rozhodnutí potvrzeny i obsahem závazného stanoviska Ministerstva vnitra, kde je uvedeno, že byla hodnocena situace v Iráku a vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl, že by mu měl být uložen trest smrti či hrozí jeho vykonání, neuvedl skutečnosti, že by mu v případě návratu mělo hrozit mučení, nelidské nebo ponižující zacházení nebo trest ani neuvedl konkrétně nic, co by nasvědčovalo tomu, že mu hrozí v jeho vlasti vážné ohrožení života lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a ani nepožádal z tohoto důvodu o mezinárodní ochranu, dospělo ministerstvo k závěru, že vycestování je možné. Není tedy důvodná námitka, že shora zmíněné závazné stanovisko bylo formulováno obecně bez konkrétního vztahu k žalobci.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není z hlediska uplatněných žalobních námitek důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované náklady řízení nad rámec její úřední činnosti nevznikly a navíc je ani nepožadovala.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 10. listopadu 2015

JUDr. Markéta L e h k á, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Jitka Richtrová